

БІОЛОГІЯ

УДК 636. 4. 084

Андрійчук В.Ф.

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Дідківський А.М.

кандидат сільськогосподарських наук

РІСТ ТА РОЗВИТОК ПОРОСЯТ НА ПАСОВИЩІ

Одержані результати свідчать про те, що випасання поросят на злаково-бобовому пасовищі позитивно впливає на їх ріст та розвиток.

Вступ

Тваринам в різні вікові періоди необхідно створити такі умови, які найбільш відповідали б їх біологічним особливостям. Це стосується в першу чергу системи утримання і технології годівлі свиней. Важливе місце у підвищенні продуктивності всіх технологічних груп свиней відводиться раціональному використанню соковитих і зелених кормів та максимальному використанню факторів природного середовища.

Біологічні особливості свиней до початку одомашнення складалися і формувалися під впливом використання природних рослинних кормів. У процесі одомашнення вдалося значно покращити продуктивні ознаки свиней, при цьому

віддаляючи від них природні умови утримання.

Утримання тварин на пасовищах та включення в раціон зелених кормів дає можливість зменшити (більш як на 30 – 40%) витрати концентрованих кормів. За рахунок зеленої маси пасовищ загальна потреба в кормах поросят 2 – 4 – місячного віку може забезпечуватись до 15 %. Вибір способу використання зеленого корму пасовищ залежить від чисельності поголів'я, структури стада, відстані поля від табору та інших місцевих особливостей (1,3).

Свіже повітря, сонячна інсоляція, контакт з ґрунтом, поїдання зелених кормів позитивно впливають на стан здоров'я тварин, їх відтворні функції і продуктивність (2).

Таблиця 1

Схема досліді

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Особливості утримання та годівлі
1 контрольна	5	Основний раціон(ОР) + трава подрібнена
2 дослідна	5	ОР + трава на пасовищі

Методика досліджень

Метою досліджень було вивчення впливу пасовищного утримання на ріст і розвиток підсвинків. Науково-господарський дослід проведений в умовах навчальної ферми Державної агроекологічної академії України.

Для досліду були відібрані дві групи свиней по 5 тварин аналогів, в кожній з яких два кабанці і три свинки.

Загальним положенням при проведенні досліду була аналогічність відібраних в групи тварин за віком, статтю та живою масою.

Тривалість дослідного періоду – 30 днів. Дослідна група тварин випасалась два рази в день, вранці з 6.00 до 9.00 та ввечері з 17.00 до 20.00. Загальна тривалість випасання тварин на пасовищі – шість годин. Площу ділянки для випасання визначали, враховуючи кількість тварин у групі, добову потребу у траві, кількість днів випасання, врожайність трави та її поживність. Врожайність визначали загальноприйнятним методом, беручи не менше в трьох точках

(1 м²) зразки трави, помноживши їхню масу на площу. Випасання проводилось по черзі в трьох загонах, площа одного загону складала 0,01 га. Тривалість перебування тварин в одному загоні на пасовищі – в середньому 7-9 днів.

Випасали тварин на огорожених ділянках, огорожа яких була зроблена з дерев'яних дощок та стовпчиків.

Контрольна група тварин утримувалась в загоні з накриттям біля ферми.

Годівля тварин проводилася за нормами з урахуванням віку, живої маси тварин, фізіологічного стану. В структурі основного раціону концентровані корми складали 86-87 %, зелені корми – близько 10-12 %.

Контрольні зважування протягом досліду проводились через кожні 10 днів перед годівлею на вагах типу РС-ТГ-ЗС.

Інтенсивність росту встановлювали на основі розрахунку абсолютного середньодобового приросту за формулою:

$$A_n = W_n - W_0; D = \frac{A_n}{K(\text{днів})}, \text{ де}$$

Таблиця 2

Динаміка живої маси та показники росту свиней

Показники	Групи		± до контролю
	контрольна	дослідна	
Жива маса, кг			
- на початок досліду	40.2 ± 0.46	39.6 ± 0.48	- 0.6
- на 10 день	42.2 ± 0.50	42.8 ± 0.63	+ 0.6
- на 20 день	44.1 ± 0.65	46.0 ± 0.75	+ 1.9
на кінець досліду	45.8 ± 0.80	49.4 ± 1.02	+ 3.6
Середньодобовий приріст, г - на 10 день	200 ± 7.96	320 ± 9.84	+120
- на 20 день	190 ± 8.11	320 ± 8.91	+130
- на кінець досліду	170 ± 5.36	340 ± 10.1	+170
за весь період досліду	186 ± 7.14	326 ± 9.61	+140

A_n – абсолютний приріст;
 W_k – кінцева жива маса;
 W_o – початкова жива маса;
 D – середньодобовий приріст;
 K (днів) – кількість кормоднів.

Дані опрацьовані за методами М.О. Плохинського (1969) на мікрокалькуляторі МК-61.

Результати досліджень

При оцінці ботанічного складу пасовища встановлено, що бобові в структурі зеленої маси займають 28 %, злакові трави – 68 %, різнотрав'я – 4 %. Результати проведених досліджень представлені в таблиці 2.

Аналізуючи результати досліджень можна сказати, що випасання підсвинків дослідної групи на злаково-бобовому пасовищі позитивно впливає на їх ріст та розвиток. Так, незважаючи на те, що на початку досліду жива маса свиней контрольної і дослідної груп була майже однакова, то вже при другому зважуванні через 10 днів маса дослідних свиней була більшою, ніж свиней контрольної групи, на 0.6 кг,

на 20-день різниця склала +1.9 кг, а в кінці досліду +3.6 кг. Різниця в живій масі свиней була вірогідною ($P > 0.95$)

Основним показником, який характеризує інтенсивність росту, є середньодобовий приріст. Свині дослідної групи протягом всього періоду досліду росли більш інтенсивно. Так, середньодобовий приріст свиней дослідної групи на 10 день досліду був на 120 г більший за масу свиней контрольної групи, на 20 день ця різниця склала +130 г і в кінці досліду +170 г. Середньодобовий приріст свиней дослідної групи за весь період досліду був на 140 г більший, ніж свиней контрольної групи ($P > 0.95$).

Висновок

У результаті досліджень встановлено, що утримання та випасання свиней на злаково-бобовому пасовищі позитивно впливає на їх ріст та розвиток. Так, середньодобовий приріст свиней дослідної групи за весь період випасання на 140 г більший, ніж свиней контрольної групи.

Література

1. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 255с.

2. Гулій Г. Літньо-табірне утримання свиней //Тваринництво України. – 1992. – №6. – С.12-13.

3. Устименко В., Сахно Б.

Преимущество летне – лагерного содержания //Свиноводство. – 1984. – №4. – С.20.

4. Швейцаров Л.К., Потапенко Е.М. Пасовищна годівля та утримання свиней //Тваринництво України. – 1998. – №2. – С.23-24.